

De regels van het huis - Tine Mortier

Algemene uitleg

Over het lespakket

In alle lespakketten spreken wij over **'cursisten'**, die les volgen in het volwassenenonderwijs. Toch zijn de meeste lestips ook heel goed bruikbaar voor **leerlingen** in het secundair onderwijs (OKAN, BuSo, BSO-PAV en vaak ook TSO).

Dit **lespakket** kan je downloaden via onze website www.wablief.be . Bij dit lespakket horen ook werkbladen. Die plaatsen we in één worddocument op de website. Op die manier kan elke lesgever de **werkbladen aanpassen** aan de eigen noden, mocht dat handig zijn.

Verhaal: De regels van het huis
Hoofdstuk(ken): 1 'De regels van moeder'
Lesduur: 60 tot 90 minuten

1 Instapfase

Stap 1: Bekijk met de cursisten de kaft van het boek. Dek de titel af. Wat zien ze?
Waarover denken ze dat het boek zal gaan? Laat ze uitgebreid fantaseren.

Stap 2: Bekijk nu de titel. Wat wil dit zeggen? Komt dit overeen met wat ze dachten toen ze de kaft zagen?
Zo nee, laat hen dan vertellen wat ze nu denken.

Stap 3: Ga indien gewenst nog wat verder in op de titel. Wat zijn 'regels'? Wat zijn de regels bij jou thuis?

(je kan dit stukje ook overslaan en erop in gaan in stap 6, dit hangt af van de cursisten. Indien je het idee hebt dat ze de titel niet goed begrijpen, kan het zinvol zijn om stap 3 hier te doen)

Stap 4: In het boek wordt per hoofdstuk van perspectief gewisseld. In de stukken [NU] gaat het over moeder en Ruben, in de stukken [TOEN] krijgen de lezers een inzicht in het vroeger huwelijk van moeder en hoe de 'regels van het huis' hieruit voortvloeien. Het is belangrijk dat cursisten door hebben hoe die opbouw in elkaar zit.

Als het moeilijk voor hen is om telkens van tijd te wisselen, zou je eventueel alle hoofdstukken van [TOEN] na elkaar kunnen lezen, zodat de cursisten de voorgeschiedenis hebben.

Het kan interessant zijn om hier met de cursisten te werken rond tegenwoordige tijd en verleden tijd. Dit kan op verschillende manieren. Je kan hen bijvoorbeeld papiertjes met korte stukjes tekst (2-3 zinnestjes) geven en hen die laten verdelen onder [NU] en [TOEN].

Als ze het verschil in de zinnen zien, kan je verder werken door hen bijvoorbeeld iets te laten vertellen over vroeger: "Toen ik nog in ... woonde, toen ..."

Natuurlijk kan je dit stukje ook bewaren tot je enkele hoofdstukken verder bent. Je kan dan het verhaal gebruiken voor oefeningen rond toen en nu.

2 Aanbod- en oefenfase

Stap 5: Lees gezamenlijk hoofdstuk 1.

Stap 6: Organiseer een klasgesprek rond hoofdstuk 1. Vraag hen om enkele regels te zoeken in de tekst. Wat vinden ze van deze regels? Vraag de mening van de cursisten.

Laat hen vergelijken met hun eigen jeugd, of hun eigen gezin. Hoe waren/zijn die regels?

Stap 7: Herhaal nogmaals hoe je een instructie geeft. Laat hen enkele voorbeelden geven voor in de les. Laat hen gebruik maken van de woorden "je mag", "je mag niet", "je moet"

Bvb. Je mag niet eten. Je moet luisteren. Je mag vragen stellen.

Bekijk [werkblad 1](#). Laat hen in de tekst zoeken naar regels en laat hen de regels herformuleren terwijl ze gebruikmaken van 'je mag (niet)' en 'je moet'.

Vul dit lijstje aan tijdens de volgende lessen, naarmate je nog meer regels vindt in het boek!
Laat de cursisten vervolgens een aantal voorbeelden van bij hen thuis noteren.

Stap 8: Moeder maakt ook regels over het eten. Welke dag eten moeder en Ruben wat?
Vul het schema op [werkblad 2](#) in.

Werken de cursisten thuis ook met weekmenu's? Indien ja: wat eten ze op welke dag?

Stap 9: Denk je dat Ruben en mama veel praten tijdens het eten? Zouden ze lezen tijdens het eten?
Of misschien TV kijken?

Laat de cursisten een hypothese bedenken en motiveren waarom ze hiervoor kiezen.

Ga nadien in een kort klasgesprek in op gewoontes tijdens de maaltijd (bv. eerst bidden, boeren tijdens het eten ...). Je kan inspiratie halen uit de tekst van [bijlage 1 \(zie achteraan dit document\)](#).

Laat cursisten uitgebreid vertellen, niet alleen over specifieke culturele verschillen, maar ook globaal wat ze belangrijk vinden aan tafel. Probeer hen te stimuleren om instructietaal te gebruiken: je mag, je mag niet, je moet ... (of de vereenvoudigde versie met een imperatief: Gebruik een vork, Eet niet te snel ...)

Deze bijlage kan je ook gebruiken om samen met de cursisten dit thema verder uit te diepen.

Stap 10: Het hoofdstuk eindigt met volgende twee zinnen: "Dat hij niet zal drinken. Zoals vader."
Maak twee kolommen op het bord. In de ene kolom mogen de cursisten noteren wat ze weten over moeder. In de tweede kolom noteren ze wat ze weten over vader.

Zetten deze laatste zinnen aan om verder te lezen? Over welk personage willen ze meer weten? Laat de cursisten hun antwoorden motiveren door gebruik te maken van de woorden op het bord.

Verhaal: De regels van het huis
Hoofdstuk(ken): 3 'De hond van Lena'
Lesduur: 60 minuten

1 Instapfase

Stap 1: Beluister het derde hoofdstuk op de cd. Praat na met de cursisten: wat heb je gehoord? (noteer dit eventueel op het bord) Probeer samen tot de hoofdgedachte van het stukje te komen.

Beluister nadien de tekst nog eens. Hebben de cursisten nu alles gehoord wat er op het bord staat?

Nadien kan je de tekst in stukjes opdelen. Je laat de cursisten dan enkel het stukje horen dat relevant is om de vraag op te lossen.

Vergeet ook niet het blad met regels van moeder aan te vullen.

2 Aanbod- en oefenfase

Stap 2: Ruben zit in het park. Wat doet hij daar? Waarom is hij naar het park gegaan?

Stap 3: Hoe ziet het park er uit? Lees het stukje opnieuw voor en laat de cursisten het park natekenen.

Hou een klasgesprek over het park: Is er bij de cursisten in de buurt ook een park? Hoe ziet dit er uit? Is het mooier dan het park van Ruben en Lena? Waarom.

Spelen de kinderen van de cursisten soms in het park? Waarom wel/niet?

Stap 4: Ruben kent Lena van bij de slager. Wat bestelt hij als hij naar de slager gaat? Bestelt hij soms ook iets anders?

Speel een rollenspel: de cursisten gaan naar de slager.

Verdeel het bord in twee stukken. Een kant voor alles wat de slager zegt, een kant voor alles wat de klant zegt. Brainstorm met de cursisten. Wat zeggen zij? Wat zegt de slager? (wat zal het zijn, zegt u het maar, Kan ik u helpen, Verder nog iets ...)

Laat de cursisten bestellen bij de slager. Gebruik eventueel een folder met afbeeldingen van vleeswaren, om de cursisten op weg te helpen met hun bestellingen.

Stap 5: Ruben en Lena zitten samen op de bank. Wat vindt Ruben van Lena? Hoe weet je dat? Laat de cursisten zinnen en woorden noemen die de gevoelens van Ruben weergeven.

Stap 6: Op het einde van het hoofdstuk staat "Hij loopt op wolkjes".

Wat wil dat zeggen?

Wanneer lopen de cursisten op wolkjes?

Vinden ze dit een mooie uitdrukking?

Je kan hier eventueel nog verder ingaan op emoties. Kennen de cursisten nog uitdrukkingen voor emoties?

Verhaal: De regels van het huis
Hoofdstuk 4 'De baby van moeder alleen'
Lesduur: 60 tot 90 minuten

1 Instapfase

Stap 1: De cursisten lezen in stilte hoofdstuk 4.

2 Aanbod- en oefenfase

Stap 2: In les 1 heb je het er al met de cursisten over gehad dat de hoofdstukken afwisselend over NU en TOEN gaan. Heb je toen al met hen geoefend op de tegenwoordige en verleden tijd, kom daar dan nu even op terug.

Heb je dit nog niet gedaan, dan kan dit een interessant moment zijn om hierover te beginnen. Herhaal even kort wat er in les 1 gezegd is geworden over werkwoorden (of maak zelf enkele herhalingsoefeningen).

Probeer vervolgens om de eerste alinea van hoofdstuk vier in de tegenwoordige tijd om te zetten.

Indien cursisten dit moeilijk vinden, kan je beginnen met hen te vragen om alle werkwoorden aan te duiden (verdiende, was, leek,....)

Zoek daarna uit van welk werkwoord dit komt.

Stap 3: Lees verder na de eerste alinea. Moeder is zwanger. Is ze blij? En vader?

Indien dit veel losmaakt bij cursisten, kan je hier een klasgesprek aan wijden. Wie wil er graag kinderen?

Wie niet? Wat zou je doen als je nu zwanger werd? Vader wil het kind niet. Wat vinden ze daarvan?

Indien de sfeer in de groep het toelaat, kan je verder ingaan op anticonceptie (vader zegt: zorg dat je niet zwanger wordt) of op abortus (zie maar hoe je ervan af komt)

Stap 4: De bevalling. Moeder gaat alleen naar het ziekenhuis en komt 's avonds terug thuis. Lees dit stukje nog eens samen met de cursisten.

Wat vinden de cursisten hiervan? (voor cursisten met een andere afkomst) Denken ze dat dit in België altijd zo gaat? En hoe gaat het in hun eigen land?

Indien er veel (jonge) vrouwen met kinderen in de groep zitten, kan het leuk zijn om hier dieper op in te gaan. Hoe was hun ervaring met zwanger zijn. Wisten ze waar ze zich aan konden verwachten?

Stap 5: Voor de geboorte van Ruben komt er geen feest. Vader vindt het niet iets om vrolijk over te zijn. Ga in op feestrituelen rond de geboorte.

Breng een aantal geboortekaartjes mee, met en zonder uitnodiging voor een babyborrel. Bekijk wat er op de geboorteaankondiging staat: gewicht, lengt, naam, geboortedatum, bezoeken in de kraamkliniek, babyborrel ...

Breng ook kaartjes mee om jonge ouders te feliciteren. Wat staat er op de felicitatiekaartjes?

Laat de cursisten bedenken wat zij op een kaartje zouden noteren als iemand uit hun omgeving zou bevallen.

Gebruik **werkblad 3** om dit te noteren.

Verhaal: De regels van het huis
Hoofdstuk 5 'De wandelingen van Ruben'
Lesduur: 60 tot 90 minuten

1 Instapfase

Stap 1: Laat de cursisten hoofdstuk 5 horen beluisteren op cd. Laat hen nadien vertellen wat ze gehoord hebben. Probeer tot een korte samenvatting te komen. Als de cursisten de samenvatting begrepen hebben, laat hen dan nogmaals luisteren naar het fragment. Gedurende de aanbod- en oefenfase kan je de stukjes die voor die stap belangrijk zijn, nogmaals laten horen.

2 Aanbod- en oefenfase

Stap 2: Moeder vraagt waar Ruben heen gaat. Ruben zegt dat hij een eindje gaat wandelen. Waarom zegt Ruben dat?

Stap 3: Ruben zegt dat hij niet liegt tegen moeder. Ruben maakt een onderscheid tussen liegen en niet alles vertellen. Ben je het daarmee eens?

Gebruik de voorbeelden in de [bijlage 2](#) om cursisten te laten praten over het onderscheid tussen liegen en niet alles vertellen.

Je kan het blad met stellingen ook lamineren en in stukjes knippen. Verdeel de cursisten in groepjes van 3 of 4 en laat hen onderling hierover discussiëren.

Kom nadien in terug samen in grote groep en laat meningen uitwisselen.

Stap 4: Moeder kijkt naar een soap. Wat is dat? Welke soaps kennen de cursisten? Maak met de cursisten een lijst van de soaps die ze kennen, waar het over gaat en op welke zender het komt.

Buitenschoolse opdracht: de cursisten kijken twee keer naar een soap, en vertellen hierover tijdens de les.

Je kan ook in groep een fragment bekijken en bijvoorbeeld praten over de emoties in de aflevering.

Stap 5: Als Ruben niet op tijd terug is, gaat moeder hem zoeken. Dat is 2 jaar geleden ook al gebeurd, in de vijfde klas. Bereken samen met de cursisten hoe oud Ruben nu is. Hoe oud was hij dan twee jaar geleden? Was het dan de vijfde klas in de lagere school, of de vijfde klas in de middelbare school?

Ga hierover een klasgesprek aan met de cursisten. Wat vinden zij ervan dat moeder zo reageert als een jongen van 17 na school nog even voetbalt met vrienden? Wat zouden ze een gepaste reactie vinden? Hebben ze thuis met hun kinderen ook soms problemen? Komen hun kinderen ook te laat thuis? Hoe reageren ze daarop?

Tip 1: Wil je hier verder op in gaan, dan kan je in "Nieuwe spreekrecht 1.2" (editie 2011) een leuke oefening vinden. Deze staat in het werkboek p 119-120-121.

Je vindt er een aantal stellingen en reacties van ouders en kinderen.

Tip 2: Heb je cursisten met vragen over opvoeding? Raad hen het Wablief-boek 'Opvoeden van A tot Z' (Wendy Bosmans, 2009) aan.

Stap 6: Als er iets gebeurt waar moeder niet mee om kan, neemt ze pillen. Wat bedoelt de auteur hiermee?
Hoe zal het verhaal verdergaan? Wat denken de cursisten?

Deel reclamefolders uit. Laat de cursisten in groepjes werken. Vraag hen om aan te duiden wat ze te knippen wat ze zouden kopen.

Wie slaagt er in om het goedkoopst te winkelen?

Wie heeft het meest rekening gehouden met de tips?

Wie heeft het gezondste recept?

Verhaal: De regels van het huis
Hoofdstuk 10 'De tv van vader'
Lesduur: 60 tot 90 minuten

1 Instapfase

Stap 1: Lees gezamenlijk hoofdstuk 10.

2 Aanbod- en oefenfase

Stap 2: Het hoofdstuk begint met het ontslag van vader. Weten de cursisten wat ontslag is?
Kan je zomaar je ontslag krijgen?

Slapen op het werk is een grove fout. Wat zou nog een grove fout kunnen zijn?
Vind je het erg dat vader sliep op zijn werk?
Denk je dat er veel mensen zijn die dat doen?
Ken je voorbeelden?

Stap 3: Als je in België ontslagen wordt of je contract loopt af, krijg je een C4 van je baas.
Dit is een moeilijk document. Hierin staat meer informatie over het werk wat je gedaan hebt.
Neem een voorbeeld mee naar de klas. Je vindt een voorbeeld van dit formulier op de website van de rva (zoeken op C4 werkloosheidsbewijs): http://www.rva.be/D_Egov/Formulieren/Fiches/C4_CertificatChomage/ficheNL.htm

Bekijk met de cursisten wat er in staat (deel 1, ingevuld door de werkgever)
en wat zij moeten invullen (deel 2).

Stap 4: Vader vindt het moeilijk om al die papieren in te vullen. Begrijpen de cursisten dat?
Vader gooit de papieren die hij te moeilijk vindt zomaar weg. Is dat een goed idee?
Hoe lossen de cursisten het op als ze moeilijke formulieren moeten invullen?
Hou hier een klasgesprekje over. Vaak weten cursisten al wel het een en ander.

Neem samen **bijlage 3** door. (doel: instructies en tabellen)

Stap 5: Ga op het stukje over de volgende ochtend op blz. 57:
"Het enige wat veranderd was, was het aantal lege flesjes om hem heen."
Wat bedoelt de auteur hiermee?

Maak opnieuw twee kolommen op het bord. Noteer links de gevoelens van moeder in dit hoofdstuk, en rechts de gevoelens van vader. Maak cursisten het verschil duidelijk tussen gevoelens die duidelijk in de tekst staan, en gevoelens die een interpretatie zijn van de tekst (alle gevoelens mogen op het bord).
Welke gevoelens hebben de cursisten voor vader en moeder, nu ze dit hoofdstuk gelezen hebben?

Verhaal: De regels van het huis
Hoofdstuk(ken): 11 'De pillen van moeder'
Lesduur: 60 tot 90 minuten

1 Instapfase

Stap 1: Beluister met de cursisten hoofdstuk 11.
Bespreek kort wat ze gehoord hebben. Waar gaat dit hoofdstuk over?

2 Aanbod- en oefenfase

Stap 2: Beluister opnieuw het eerste stukje (tot aan "Je kan er zelfs van sterven.", blz. 61)

Moeder heeft een voorschrift nodig voor de pillen. Praat met de cursisten over voorschriften. Wat is dat, een voorschrift? Heb je voor alle medicijnen een voorschrift nodig? Voor welke wel?

Stap 3: De pillen van moeder zijn gevaarlijk. Je kan ervan in coma raken. Hoe weet je of pillen gevaarlijk zijn en wat er kan gebeuren als je er te veel neemt? (bijsluiters)
Breng enkele bijsluiters mee naar de les en bekijk ze samen met de cursisten. Zoek met hen naar de structuur van een bijsluiters.

Stap 4: Luister verder tot aan "grote kinderen, grote zorgen" (blz. 62).
Vraag aan de cursisten of ze dit zo ook ervaren. Wie heeft er nog kleine kinderen? Wat zijn hun zorgen? Wie heeft er al grote kinderen? Wat zijn hun zorgen?
Welke periode in de opvoeding van hun kinderen vonden zij het moeilijkst?
In het fragment kunnen ze horen dat moeder zich zorgen maakt omdat Ruben niemand heeft buiten haar. Moeder verbiedt Ruben ook om vrienden te maken. Hoe zou je moeder dit kunnen vertellen? Laat de cursisten per twee bedenken hoe ze dit aan moeder kunnen vertellen. Nadien legt elk duo een voorstel tot oplossing voor aan de hele groep.

Stap 5: Herbeluister het stukje vanaf "Gelukkig voor moeder weet de dokter niet waarvoor ze de pillen echt nodig heeft" (blz. 62) en luister tot "Maar hij weet dat dat niet kan." (blz. 63)

Oordeelt Ruben hard over moeder? Te hard? Vraag naar de meningen van de cursisten.

Stap 6: Beluister het laatste stukje van het hoofdstuk, vanaf "Moeder neemt de pillen altijd ..." (blz. 63) tot het einde.

De eerste keer dat moeder pillen nam, wist Ruben het nummer van de ziekenwagen niet meer.

Weet jij welke nummer je moet intoetsen?

Welke "speciale" nummers ken je nog (101, 112 ...)

Ruben moest het nummer van de ziekenwagen opzoeken in het telefoonboek.

Laat de cursisten dit ook doen. Op welke bladzijde in het telefoonboek zoeken ze?

Organiseer een rollenspel! Oefen met de cursisten in wat Ruben zegt als hij belt en welk antwoord hij krijgt aan de andere kant van de lijn.

Verhaal: De regels van het huis
Hoofdstuk(ken): volledig boek
Lesduur: 60 minuten

1 Instapfase

Stap 1: Je hebt nu het hele boek uit.

Vat het boek samen. Start zelf met één zin. De cursist links van jou vertelt dan in één zin wat er vervolgens gebeurt. Dan pikt de volgende cursist in. Reconstrueer zo het hele verhaal.

2 Aanbod- en oefenfase

Stap 2: Ga in op het personage van moeder.

Kunnen de cursisten vertellen wat er allemaal in het leven van moeder gebeurd is?

Maak samen een tijdlijn. Welk gebeurtenissen zet je erop?

Denk aan: Moeder was nog heel jong toen haar ouders stierven. Daarna trouwde ze met vader. Hoe ging het daarna? (vader drinkt een beetje, vader drinkt nog meer, moeder wordt zwanger, vader verliest zijn werk, de deurwaarder komt alles ophalen, moeder zet vader buiten, moeder zoekt werk ...)

Stap 3: Hebben de cursisten begrip voor het gedrag van moeder? Gedraagt moeder zich zoals een moeder zich volgens hen behoort te gedragen?

Stap 4: Ga nu in op het personage van vader. Waarom zou vader drinken?
Hoe denken ze dat vader zich voelde toen moeder hem buiten zette?

Hoe zou het nadien met vader gegaan zijn? Laat de cursisten per twee een brief schrijven: als Ruben 20 is, schrijft zijn vader hem een brief en vertelt wat er de voorbije 20 jaar gebeurd is in zijn leven. Let op: vader hoeft zeker geen berouw te hebben, hij kan ook schrijven om geld te vragen of ...

Stap 5: Ga in op het personage van Ruben. Hij lijdt onder het gedrag van zijn moeder. Vinden de cursisten dat hij voldoende begrip heeft voor zijn moeder? Kunnen ze passages aanwijzen waarmee ze hun mening motiveren?

Stap 6: Op de laatste bladzijde is Ruben in het jeugdhuis. Hij vermoedt dat moeder pillen zal nemen. In plaats van na één pintje naar huis te gaan, bestelt hij er nog eentje.
Waarom gaat Ruben niet naar huis? Hebben de cursisten hiervoor begrip?

Stap 7: Het verhaal heeft een open einde. Laat de cursisten fantaseren over hoe het verder zou gaan.

Evaluatieles van 'De regels van het huis'

Op www.wablief.be/boeken/lesmateriaal staat een uitgebreid document met suggesties om een lessenreeks rond een boek af te sluiten en te evalueren.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1

Hoe zit je aan tafel?

Als je aan tafel zit is je houding belangrijk. Het is netjes als je:

- rechtop zit,
- je benen onder de tafel hebt,
- je polsen op de tafelrand houdt,
- je vork in je linkerhand hebt en het mes rechts.
- Schuif het eten met het mes op je vork.

Dit doe je niet

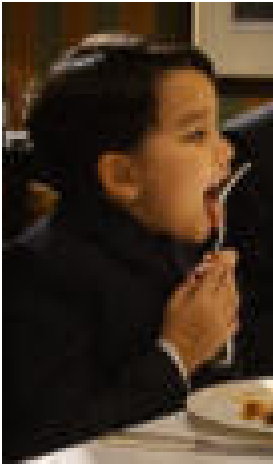
Leun niet met je arm op tafel.

Leg je hoofd niet op tafel.

Hou het eten boven de tafel.

Lik het bestek niet af.

Spaghetti is moeilijk eten. Lukt het niet?
Snij de spaghetti dan klein.

Heb je geknoeid?
Gebruik dan je servet.

Laat je bord op tafel staan. Ga niet
met je mond naar vork of lepel.
Ga met je vork of lepel naar je mond.

De meeste gerechten mag je niet
met je vingers pakken.
Steek je vinger niet in het eten
en lik je vinger niet af.

Ellebogen mogen alleen op de tafel
tussen de gangen door.
Dus als de borden zijn opgehaald.

Pak niet zelf iets van de tafel
als je er niet bij kunt.
Vraag of het doorgegeven wordt.

Praat niet met je mond vol.

Schep niet te veel op.

Eet niet te veel.

Rook niet aan tafel.
Beter is: Rook nooit!

Eten in het buitenland

Ieder land heeft eigen **tafel**manieren.
Hier lees je een paar voorbeelden.

Islamitische landen zoals Marokko

Er wordt vaak geen bestek gebruikt.
Daarom is het **extra belangrijk**
om voor het eten de handen te wassen.
De mensen eten alleen met de duim,
wijsvinger en **middelvinger**
van de **rechterhand**.

De naam van Allah wordt genoemd
voor de maaltijd begint.

Je eet van de gerechten
die dicht bij je staan.

Laat nooit merken
dat je iets niet lekker vindt.

Neem kleine hapjes.

Als iemand klaar is met eten
dan stopt iedereen.

Ben je klaar met eten?
Dan lik je je vingers af.

In de VS

Amerikanen snijden hun eten net zoals wij.
Maar dan leggen ze het mes neer.
Ze pakken de vork en eten met de
rechterhand.

De vork houden ze vast als een lepel.

De tanden van de vork wijzen dus naar boven.

In China

Er staan veel schalen op tafel.
Ze eten om de beurt wat
van een andere schaal.
Ze mogen niet zeggen
wat ze lekker vinden
of misschien niet lusten.

In Japan

Slurpen mag.
De stokjes zijn om te eten.
Niet om mee te wijzen.
Prik niet met de stokjes in het eten.
Je moet alles op eten.
Anders toon je geen respect.

En... welke **tafel**manieren gebruiken jullie thuis?

BIJLAGE 2

Je bent op school. Het is pauze en je gaat een glas water drinken.
Je laat het glas vallen. Je ruimt alles op en gooit het glas in de vuilnisbak.
Je zegt niets tegen je lerares.
Is dit liegen?
Wat zou jij doen?

Je dochter is 16 jaar. Ze zegt dat ze naar de bib gaat om iets op te zoeken voor school.
De dag nadien hoor je dat ze niet naar de bib geweest is, maar dat ze een ijsje is gaan eten.
Is dit liegen?
Ben je boos op haar? Waarom (niet)?

Je gaat met een vriendin kleren kopen.
Je past een jeans broek. Je vraagt aan je vriendin of de broek mooi is. Je vriendin zegt "ja".
Een paar dagen later hoor je van een andere vriendin dat ze je broek eigenlijk niet mooi vond.
Is dit liegen?
Ben je boos op je vriendin?
Doe je de broek nog aan?

Je hebt gekookt, maar het is niet zo goed gelukt.

Je vraagt aan je man of of het lekker is. Hij zegt dat het lekker is, maar hij eet zijn bord niet leeg.

Is dit liegen?

Ben je boos op je man?

Je loopt met je man op straat. Er komt een héél mooie vrouw langs.

Je ziet dat je man kijkt. Je vraagt hem waarom hij naar die mooie vrouw kijkt. Hij zegt dat hij helemaal niet naar die vrouw aan het kijken was.

Is dat liegen?

Ben je boos op je man?

Jij hebt koekjes gemaakt. De telefoon gaat en je gaat naar de woonkamer. Je zoontje van 5 jaar is in de keuken.

Wanneer je terug in de keuken komt, zie je dat er twee koekjes weg zijn.

Je zoontje zegt dat hij géén koekjes genomen heeft.

Is dat liegen?

Ben je boos op je zoontje? Wat zeg je?

De deurbel gaat. Je kijkt aan het raam. Het is je schoonmoeder.

Je doet niet open.

De dag erna zegt je schoonmoeder dat ze bij jou aan de deur geweest is.

Jij zegt dat je boodschappen aan het doen was.

Is dit liegen?

Je dochttertje vraagt of je een verhaaltje wil voorlezen.

Je hebt geen zin, en doet alsof je hoofdpijn hebt.

Vind je dit liegen?

BIJLAGE 3

Hoe ontvang ik werkloosheidsuitkeringen ?

Je moet je eerst inschrijven als werkzoekende.

Dit moet binnen de 8 kalenderdagen na je uitkeringsaanvraag.

Dat kan bij de VDAB (als je woont in Vlaanderen) of ACTIRIS (als je in Brussel woont). Bepaalde werklozen zijn van deze verplichting vrijgesteld, bv. werklozen vanaf 58 jaar.

- Het is de RVA (Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening) die beslist of je recht hebt op werkloosheidsuitkeringen.
Je kan de uitkeringen niet zelf aanvragen.
Een erkende uitbetalingsinstelling, zoals de werklozenkas doet de aanvraag voor jou.
Je moet dus naar een uitbetalingsinstelling gaan en daar een uitkering aanvragen.
- De uitbetalingsinstelling zal je informatie geven over het papierwerk en je rechten en plichten als werkloze. Ze geven je de nodige documenten en helpen je bij het invullen ervan. Ze zorgen voor de indiening van je dossier bij de RVA en helpen je bij als je problemen hebt..
Het is de uitbetalingsinstelling (en niet de RVA) die de uitkering elke maand betaalt.

Hoeveel bedraagt mijn werkloosheidsuitkering ?

Het bedrag van je werkloosheidsuitkering is afhankelijk van je laatste loon (begrensd) en van je gezinssituatie.

Werkloosheid - zonder anciënniteitstoelage

Samenwonende met gezinslast				
	MINIMUM per dag	MAXIMUM per dag	MINIMUM per maand	MAXIMUM per maand
1 ^{ste} tot 6 ^{de} maand	41,13	53,64	1069,38	1394,64
7 ^{de} tot 12 ^{de} maand	41,13	49,99	1069,38	1299,74
vanaf 13 ^{de} maand	41,13	46,71	1069,38	1214,46

 bedragen geldig vanaf 01.09.2011

Samenwonende				
	MINIMUM per dag	MAXIMUM per dag	MINIMUM per maand	MAXIMUM per maand
maand				
7 ^{de} tot 12 ^{de} maand	25,90	49,99	673,40	1299,74
vanaf 13 ^{de} maand	25,90	31,14	673,40	809,64

 bedragen geldig vanaf 01.09.2011

Samenwonende - forfaitperiode (eventueel)		
	dag	maand
gewone samenwonende	18,25	474,50
bevoorrecht samenwonende	23,96	622,96

bedragen geldig vanaf 01.09.2011

bevoorrecht samenwonende = de werkloze + partner ontvangen uitsluitend uitkeringen en het dagbedrag van de uitkering van de partner overschrijdt 31,14 euro niet

Alleenwonende				
	MINIMUM per dag	MAXIMUM per dag	MINIMUM per maand	MAXIMUM per maand
1ste tot 6de maand	34,55	53,64	898,30	1394,64
7de tot 12de maand	34,55	49,99	898,30	1299,74
vanaf 13de maand	34,55	41,89	898,30	1089,14

bedragen geldig vanaf 01.09.2011

Samenwonende				
	MINIMUM per dag	MAXIMUM per dag	MINIMUM per maand	MAXIMUM per maand
1ste tot 6de	25,90	53,64	673,40	1394,64

Werkblad 2: wat eten we vandaag?

maandag	
dinsdag	
woensdag	
donderdag	
vrijdag	
zaterdag	
zondag	

Werkblad 3: Proficiat met de geboorte!

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

